

BügelHajema

Plek voor ideeën

Oplegnotitie

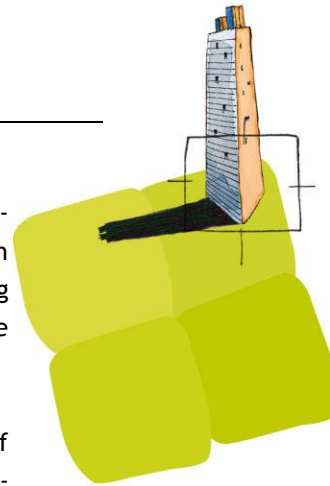
Opdrachtgever: gemeente Achtkarspelen

projectnummer: 005.00.09.31.00

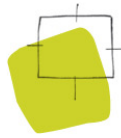
Van: A. Schwab
Onderwerp: actualisatie natuurwaarden Warreboslaan te Surhuisterveen
Datum: 27-01-2016

Er bestaan plannen om een paardenhouderij te realiseren aan de Warreboslaan te Surhuisterveen. Om dit mogelijk te maken, dient een bestemmingsplanprocedure te worden gevoerd. In dit kader is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een actualisatie van het bestaande natuuronderzoek uit 2008 (1) uit te voeren. Voorliggende oplegnotitie voorziet in deze behoefte.

De actualisatie heeft plaatsgevonden van zaken die in de afgelopen jaren gewijzigd zijn of waarvan de gegevens verouderd zijn (dit laatste betreft vooral de gegevens van beschermde soorten, die een beperkte houdbaarheid kennen).

Figuur 1. Topgrafische kaart met ligging plangebied (rood)
(Bron: Google Maps)

Onderzoeksmethode

Naast het raadplegen van (nieuwe) bronnen (waaronder Quickscanhulp.nl) is het plangebied op 22 januari 2016 door een ecoloog van BügelHajema Adviseurs bv bezocht voor een actualiserend veldbezoek. Dit om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten.

Het plangebied betreft gronden ten westen en oosten van de Warreboslaan. De wijziging aan de westzijde (perceel Warreboslaan 10) betreft enkel een bestemmingswijziging van 'intensieve veehouderij' naar 'agrarisch met waarden - kleinbedrijf'. Het bouwvlak blijft gelijk en er zijn geen ontwikkelingen voorzien.

Het ecologisch onderzoek heeft derhalve enkel betrekking op de oostelijk gelegen gronden, hierna te noemen onderzoeksgebied.

Huidige situatie onderzoeksgebied

Op de oostelijk gelegen gronden is een paardenhouderij voorzien. In de huidige situatie zijn de gronden in gebruik als grasland met elzensingels. Rondom de percelen liggen greppels, deze staan delen van jaar droog. De beoogde plannen bestaan uit het realiseren van een bedrijfswoning, een rijhal, paardenboxen, opslag, een buitenbak, longeerbak en een stapmolen. Ten behoeve van deze plannen wordt een greppel gedempt en nieuwe greven ten zuiden van het onderzoeksgebied.

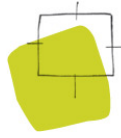

Foto 1 en 2. Impressie onderzoeksgebied 22 januari 2016 richting het noorden (links) en oosten (rechts)

De terreinomstandigheden in het onderzoeksgebied zijn ten opzichte van het onderzoek uit 2008 nauwelijks gewijzigd.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Ffw) beschermt dier- en plantensoorten die in het wild voorkomen. Alles wat schadelijk is voor beschermde soorten is verboden. Soms mag er van de verboden worden afgeweken met een ontheffing of vrijstelling. De Ffw geldt voor iedereen in Nederland. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Ffw van 23 februari 2005, kent een driede-

ling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten, hierna te noemen: licht beschermd, middelzwaar beschermd en streng beschermd. De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime. Daarnaast zijn van enkele broedvogels de nestplaatsen jaarrond beschermd.

Zoogdieren - vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het onderzoeksgebied kunnen worden uitgesloten, omdat in het onderzoeksgebied geen bebouwing en geen bomen met potentiële verblijfplaatsen (zoals holten en scheuren) aanwezig zijn. In de bebouwing in de omgeving van het onderzoeksgebied kunnen wel verblijfplaatsen van onder meer de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger worden verwacht. Deze soorten zijn ook uit de directe omgeving bekend (1, 2) en zullen het onderzoeksgebied en/of de directe omgeving van het onderzoeksgebied als foerageergebied gebruiken. Ook na realisatie van de plannen blijft het onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied voor genoemde soorten.

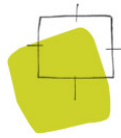
Zoogdieren - overige

Gezien de terreingesteldheid wordt binnen het onderzoeksgebied het voorkomen van de licht beschermde grondgebonden zoogdieren aarmuis, bosmuis en gewone bosspitsmuis verwacht. De aanwezigheid van zwaarder beschermde grondgebonden zoogdiersoorten wordt gezien de biotoopeisen niet verwacht. Als gevolg van de beoogde activiteiten zullen verblijfplaatsen van algemeen voorkomende licht beschermde zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd (artikel 11 van de Ffw). Ook kunnen bij de werkzaamheden enkele exemplaren worden gedood (artikel 9 van de Ffw). Deze licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen bij ruimtelijke ontwikkelingen onder een vrijstellingsregeling. Voor deze soorten hoeft dan ook geen ont-heffing te worden aangevraagd.

Vogels

Gezien de ligging van het onderzoeksgebied nabij bebouwing, opgaande groenstructuren en infrastructuur worden in het grasland geen nesten van weidevogels verwacht. In het onderzoeksgebied zijn geen aanwijzingen (zoals nesten en braakballen) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van broedvogels, zoals uilen en roofvogels. De groenstructuren in de directe omgeving van het onderzoeksgebied vormen wel geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogelsoorten zoals merel, roodborst, vink en winterkoning. Het onderzoeksgebied vormt mogelijk ook onderdeel van het foerageergebied van uilen en roofvogels. Door de ontwikkelingen zal het onderzoeksgebied in waarde afnemen. Gezien de beperkte omvang gaat het niet om een essentieel onderdeel van het leefgebied van deze soorten. Bovendien is in de omgeving in ruime mate geschikt foerageergebied aanwezig.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord en/of vernietigd. Ten aanzien van vogels dient dan ook bij uitvoering van werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen (artikel 11 Ffw). Voor de hiervoor besproken vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in

het kader van de Ffw. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Vissen en amfibieën

De te dempen greppel staat delen van het jaar droog en is daardoor geen geschikt leefgebied voor beschermde vissoorten. Mogelijk komen wel enkele licht beschermde amfibieën als bruine kikker en gewone pad in het onderzoeksgebied voor. Voor zwaarder beschermde amfibieën zoals poelkikker en heikikker is in het onderzoeksgebied geen geschikt biotoop aanwezig.

Als gevolg van de beoogde activiteiten kunnen verblijfplaatsen van licht beschermde amfibiesoorten worden verstoord en vernietigd (artikel 11 van de Ffw). Bij het onzorgvuldig uitvoeren van de werkzaamheden kunnen ook enkele exemplaren worden gedood (artikel 9 van de Ffw). De licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen bij ruimtelijke ontwikkelingen onder een vrijstellingsregeling. Voor deze soorten hoeft dan ook geen ontheffing te worden aangevraagd.

Vaatplanten, ongewervelden en reptielen

De vegetatie in het onderzoeksgebied bestaat uit voedselrijk grasland met soorten als ridderzuring, kruipende boterbloem en paardenbloem. Langs de greppels staan elzensingels met op enkele plaatsen braamstruweel. In de greppels groeit onder andere gras en pitrus. Ook uit het onderzoek uit 2008 komt naar voren dat enkel algemene soorten van voedselrijke omstandigheden voorkomen in het onderzoeksgebied.

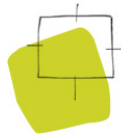
Voor beschermde of bedreigde vaatplanten, reptielen en ongewervelden, zoals libellen en dagvlinders, is binnen het onderzoeksgebied geen geschikt biotoop aanwezig. Hun voorkomen kan worden uitgesloten.

Gebiedsgerichte natuurbescherming

Natuurbeschermingswet 1998

In de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) is de bescherming van specifieke (natuur)gebieden geregeld. Onder de Nbw 1998 worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Nbw 1998 een externe werking kent.

Het plangebied ligt niet in en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Nbw 1998. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft de Natura 2000-gebieden Wijnjeterper Schar en Bakkeveense Duinen, beide op circa 12 kilometer afstand van het plangebied. De aanwijzingsbesluiten van deze gebieden zijn respectievelijk in 2009 en 2013 definitief vastgesteld. De beheerplannen voor deze gebieden zijn nog in ontwikkeling.

Voor zowel het Natura 2000-gebied Wijnjeterper Schar als Bakkeveense Duinen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor vijf habitattypen. Deze habitattypen zijn gevoelig voor vermesing en verzuring door stikstofdepositie uit de lucht.

Met de ontwikkelingen wordt het houden van 45 paarden mogelijk gemaakt. Gezien het aantal paarden dat vergund wordt en de afstand tot de Natura 2000-gebieden is op voorhand niet uit te sluiten dat dit geen negatief effect zal hebben op de instandhoudingsdoelstellingen. Het uitvoeren van een Voortoets met een berekening van de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden is nodig om hierover uitsluitel te krijgen.

Provinciaal ruimtelijk natuurbeleid

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS), dat tegenwoordig ook Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is voor Friesland uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014. Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en Verordening Romte Fryslân wordt verder specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden (weidevogelgebied, die term noem je hieronder) in agrarisch gebied.

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van en grenst niet aan gronden die in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid zijn aangewezen als EHS of Weidevogelleefgebied. De dichtstbijzijnde beschermde gebieden liggen op een afstand van ongeveer 4 kilometer ten noorden van het plangebied.

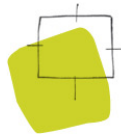
Conclusie

Als gevolg van de beoogde ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten te verwachten op beschermde natuurgebieden in het kader van de EHS of Weidevogelleefgebieden. De ontwikkeling is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Samenvatting

Flora- en faunawet

1. Broedvogels: Alle inheemse vogelsoorten zijn streng beschermd. Ten aanzien van vogels in het algemeen dient bij de planning en uitvoering van bouwwerkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels (loopt globaal van 15 maart tot 15 juli). Verstoring van broedgevallen dient te worden voorkomen. Voor de in en direct rond het onderzoeksgebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het onderzoeksgebied.

Gebiedsgerichte natuurbescherming

2. Ten aanzien van beschermde gebieden in het kader van de Nbw 1998 is het uitvoeren van een Voortoets met een berekening van de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden nodig. Deze berekening zal uitwijzen of sprake is van een (significant) negatief effect en of een vergunning op grond van de Nbw 1998 nodig is.

Bronnen

1. Advies Natuurwaarden Lauwerskwartier 2^e fase. Projectnummer 005.00.09.51.11, BügelHajema Adviseurs b.v. Assen, 2008.
2. www.quickscanhulp.nl, Soortenlijsten Flora- en faunawet, 27-01-2016 13:44:33.
Quickscanhulp.nl is een internetapplicatie die gegevens over beschermde soorten van de laatste vijf jaar in een aan te geven gebied toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Het is een initiatief van onder meer de Gegevensautoriteit Natuur en de organisaties binnen de VOFF (www.natuurloket.nl).
3. Natura 2000-gebieden database van het Ministerie van Economische Zaken: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0>
4. Provinciale Staten van Fryslân (2006). Streekplan Fryslân 2007; Om de kwaliteit fan de romte. Provinciale Staten van Fryslân, 13 December 2006.
5. Provinciale Staten van Fryslân (2014). Verordening Romte Fryslân 2014. Provinciale Staten van Fryslân, 18 juni 2014.